

VERDEN ER EN BOBLE

nicola yoon

ILLUSTRERT AV DAVID YOON

Oversatt til norsk av Tonje Røed

DET HVITE ROMMET

JEG HAR LEST flere bøker enn deg. Uansett hvor mange du har lest, så har jeg lest flere. Tro meg. Jeg har hatt nok av tid.

På det hvite rommet mitt med de hvite veggene og de skinnende hvite bokhyllene er bøkene det eneste fargeinnslaget. Alle sammen er splitter nye og innbundne – skitne og brukte pocketbøker er ikke noe for meg. Jeg får dem fra Utsiden, steriliserte og vakuumpakket i plast. Jeg skulle gjerne sett den maskinen som gjør det. Jeg forestiller meg at bøkene blir fraktet på et hvitt transportbånd til hvite stasjoner der hvite robotarmer fjerner støv, skraper, sprayer og steriliserer dem til de endelig er rene nok for meg. Når jeg får en ny bok, er det første jeg gjør å fjerne plasten, noe som krever saks og fører til minst én brukken negl. Det andre jeg gjør er å skrive navnet mitt inni.

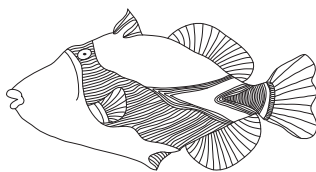
TILHØRER: Madeline Whittier

Jeg vet ikke hvorfor jeg gjør det. Det er ingen andre her enn mamma, som ikke leser bøker, og pleieren min, Carla, som ikke har tid til å lese bøker, fordi hun er opptatt med å passe på at jeg puster. Jeg har sjelden besøk og ingen å låne bort bøker til. Det er ingen som trenger noen påminnelse om at boka de har liggende er min.

FINNERLØNN (hak av):

Nå kommer det jeg bruker mest tid på, og jeg skriver forskjellige ting fra bok til bok. Noen ganger er belønningene fantasifulle:

- Piknik med meg (Madeline) i en pollenfylt eng med valmuer og liljer og ringblomster under en klar, blå himmel en sommerdag.
- Te med meg (Madeline) i et fyrtårn midt i Atlanterhavet midt under en orkan.
- Snorkling med meg (Madeline) utenfor Molokini for å se Hawaiis statsfisk – Humuhumunukunukuapua'a.

Andre ganger er det ikke fullt så fantasifullt:

- Et besøk sammen med meg (Madeline) i en bruktbokhandel.
- En gåtur sammen med meg (Madeline) ned kvartalet og tilbake.
- En kort samtale om hva du vil med meg (Madeline) i den hvite sofaen på det hvite rommet mitt.

Noen ganger er belønningen bare:

- Meg (Madeline).

SCID-BOBLEN

JEG LIDER AV en sjelden, men likevel kjent sykdom. Det er en type alvorlig kombinert immunsvikt, også kalt SCID eller boblebarn-sykdom.

Kort sagt: Jeg er allergisk mot verden. Hva som helst kan forårsake et anfall. Det kan være kjemikaliene i rengjøringsmidlene som er blitt brukt til å vaske bordet jeg rørte ved. Det kan være parfymen til noen. Det kan være krydderet i maten jeg nettopp spiste. Det kan være en av disse eller alt sammen eller noe helt annet. Ingen vet hva som trigger, men alle vet hva konsekvensen er. Ifølge mamma døde jeg nesten som spedbarn. Så jeg må bli i SCID-boblen min. Jeg går ikke ut, jeg har ikke vært ute på sytten år.

DAGENS
HELSE-
LOGG

Madeline Whittier

PASIENTENS NAVN

2. Mar

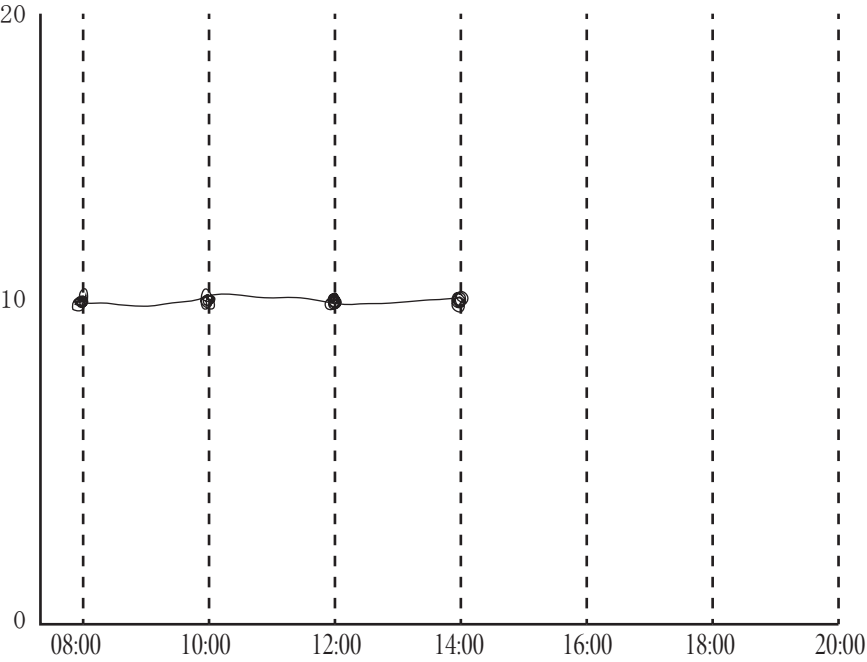
DATO

Dr. Pauline Whittier

PLEIER

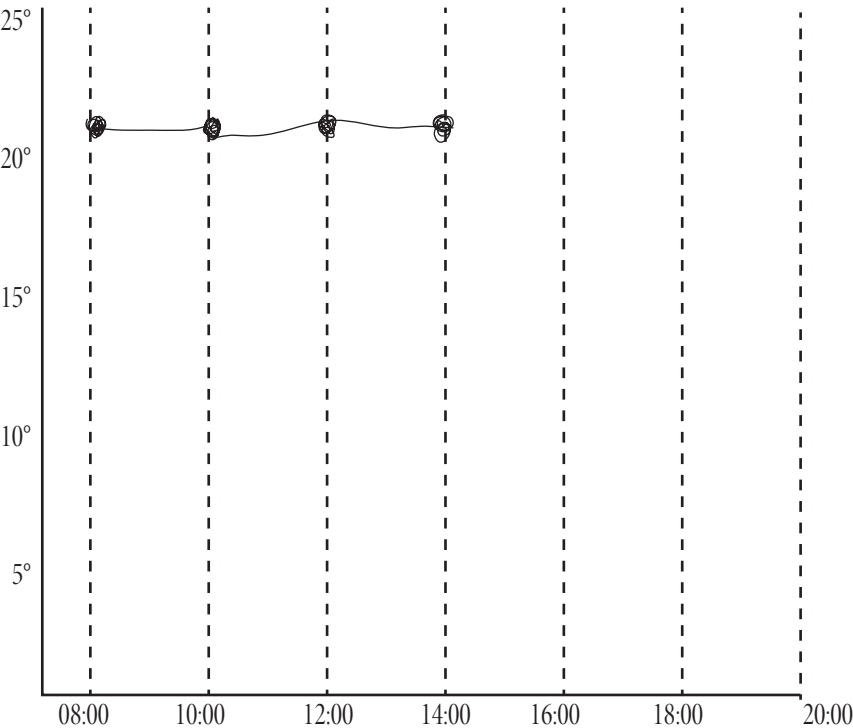
0002921

PUST PER MINUTT

0002921

ROMTEMPERATUR

0002921

LUFTFILTERSTATUS

08:00	OK
09:00	OK
10:00	OK
11:00	OK
12:00	OK
13:00	OK
14:00	OK
15:00	
16:00	
17:00	
18:00	
19:00	
20:00	

0002921

BUSJDASØNSKE

«FILMKVELD, ÆRESPICTIONARY eller bokklubb?» spør mamma mens hun pumper opp blodtryksmåleren rundt armen min. Hun nevner ikke det hun liker aller best av alle kveldsaktivitetene våre – Fonetisk Scrabble. Jeg kikker opp og ser på øynene hennes at hun er i ferd med å begynne å le.

«Fonetisk», sier jeg.

Hun stopper å pumpe. Vanligvis er det pleieren min Carla som måler blodtrykket og skriver i helseloggen, men mamma har tatt fri fra jobben i dag. Jeg har bursdag, og vi er alltid sammen på bursdagen min.

Hun tar på seg stetoskopet for å kunne lytte til hjertet mitt. Hun smiler ikke lenger, men har det alvorlige legeuttrykket sitt. Det er dette ansiktet pasientene hennes ser – litt fraværende, profesjonell og bekymret. Jeg lurar på om de syns det er betryggende.

Impulsivt gir jeg henne et raskt kyss på pannen for å minne henne på at det bare er meg, favorittpasienten, datteren hennes.

Hun åpner øynene, smiler og stryker meg over kinnet. Hvis man først er født med en sykdom som krever kontinuerlig pleie og overvåking, er det bra å ha en mor som er lege.

Så ser hun på meg med jeg-er-legen-og-jeg-har-dårlige-nyheter-til-deg-blikket sitt. «Det er din dag. Burde vi ikke spille noe du faktisk har en sjanse til å vinne? Ærespictionary?»

Siden man egentlig ikke kan spille Pictionary med bare to deltakere, har vi funnet opp Ærespictionary. Den ene tegner, og den andre lover på tro og ære å gjette så godt hun kan. Hvis hun gjetter riktig, får den andre poeng.

Jeg ser på henne med smale øyne. «Vi skal spille Fonetisk, og denne gangen skal jeg vinne», sier jeg selvsikkert, selv om jeg aldri kommer til å vinne. I alle årene vi har spilt Fonetisk Scrabble, eller Fonetisk Skræbl, har jeg aldri slått henne. Forrige gang vi spilte var jeg ganske nær. Men så knuste hun meg da hun helt til slutt skrev *DÅNGRIBOKSE* med trippelt ordpoeng.

«Greit.» Hun rister liksom medlidende på hodet. «Du bestemmer.» Hun lukker de leende øynene for å lytte til stetoskopet.

Vi bruker hele morgenen på å bake bursdagskaken min. Det er vaniljekake med vaniljeglasur. Når bunnen er avkjølt, smører jeg på et veldig tynt lag vaniljeglasur, bare akkurat nok til å dekke kaken. Både mamma og jeg er kakemennesker og ikke glasurmennesker. Jeg tegner atten hvite tusenfryd som pynt på toppen. Rundt kanten lager jeg draperter, hvite gardiner.

«Perfekt.» Mamma kikker over skulderen min idet jeg gjør meg ferdig. «Akkurat som deg.»

Jeg snur meg mot henne. Smilet hennes er stort og stolt, men øynene er blanke av tårer.

«Du. Er. Tragisk», sier jeg og kliner litt glasur på nesens nes, og da ler og gråter hun enda mer. Hun er vanligvis ikke så sentimental, men det er noe med bursdagene mine som gjør henne både gråtkvalt og lykkelig. Og hvis hun blir gråtkvalt og lykkelig, blir jeg det også.

«Jeg vet det», sier hun og gjør en hjelpeløs håndbevegelse. «Jeg er så patetisk.» Hun trekker meg inntil seg og klemmer meg. Jeg får glasur i håret.

Bursdagen min er den dagen i året vi er mest oppmerksomme på sykdommen min. Det er fordi vi tenker litt ekstra på hvordan tiden går. Nok et år med sykdom uten noe håp om bedring. Nok et år uten de normale tenåringsgreiene – kjøretimer, første kyss, skoleball, første kjærlighetssorg, første bulk i bilen. Enda et år der mamma ikke gjør noe annet enn å jobbe og passe på meg. I hverdagen er det lettere. I alle fall lettere å ignorere.

I år er det litt vanskeligere enn det pleier. Kanskje det er fordi jeg fyller atten. Formelt sett er jeg voksen. Jeg skulle ha begynt på college. Mamma skulle ha grudd seg til at jeg forlot redet. Men siden jeg har SCID, kommer jeg ikke til å dra noen steder.

Etter middag får jeg et nydelig sett med akvarellblyanter jeg har ønsket meg lenge. Vi går inn i stuen og setter oss med beina i kryss ved salongbordet. Dette er også en del av bursdagsritualet: Hun tenner det ene lyset midt på kaken. Jeg lukker øynene og blåser ut lyset.

«Hva ønsket du deg?» spør hun når jeg åpner øynene.

Det er egentlig bare én ting å ønske seg – en mirakelkur som

gjør at jeg kan løpe fritt rundt som et vilt dyr, men jeg ønsker meg aldri det, for jeg vet at det er umulig. Det er som å ønske at det fantes havfruer og drager og enhjørninger. Isteden ønsker jeg noe som er mer sannsynlig enn at jeg skal bli frisk. Noe som gjør oss mindre triste.

«Fred på jorda», sier jeg.

Tre kakestykker senere begynner vi å spille Skræbl. Jeg vinner ikke. Jeg er ikke engang i nærheten av å vinne.

Hun bruker alle sju bokstavene og skriver LSINJUS ved siden av en *P. PLSINJUS*.

«Hva er det?» spør jeg.

«Appelsinjus», sier hun med glitrende øyne.

«Nei, mamma. Glem det. Den går ikke.»

«Jo da», sier hun bare.

«Mamma, du må i hvert fall ha en A til. Nei.»

«Plsinjus», sier hun og peker på bokstavene. «Det går.»

Jeg rister på hodet.

«P L S I N J U S», insisterer hun. Hun uttaler ordet langsomt og tydelig.

«Herregud, du er nådeløs», sier jeg med en oppgitt bevegelse. «Greit, greit, det får gå.»

«Yessss.» Hun bokser seirende i luften, ler av meg og skriver ned den uslåelige poengsummen sin. «Du har egentlig aldri skjønt dette spillet», sier hun. «Det er et overtalelsspill.»

Jeg skjærer et kakestykke til. «Det der var ikke overtalelse», sier jeg. «Det var juks.»

«Samme det», sier hun, og vi ler.

«Du kan få slå meg i Ærespictionary i morgen», sier hun.

Etterpå setter vi oss i sofaen og ser favorittfilmen vår, *Frankenstein Junior*. Den er også en del av bursdagsritualet. Jeg legger hodet mitt i fanget hennes, og hun stryker meg over håret, og vi ler av de samme tingene vi har ledd av i alle år. Det er egentlig ikke noen dårlig måte å feire attenårsdagen på.